

Číslo konania: KPUPO-2023/15726-8/70989/MX
Vybavuje/kontakt: Ing. arch. D. Maximová/+421 52 2451 124
Prešov 06. 09. 2023

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

Krajský pamiatkový úrad Prešov podľa § 11 odsek 1 a odsek 2 písmeno d) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) ako vecne a podľa § 9 odsek 5 pamiatkového zákona miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a archeologických nálezísk a podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej aj „správny poriadok“), v zmysle § 26 správneho poriadku a v súlade s § 44 odsek 4 pamiatkového zákona vydáva toto

rozhodnutie:

Krajský pamiatkový úrad Prešov (ďalej aj „KPÚ Prešov“ alebo „správny orgán“) podľa § 32 odsek 4 pamiatkového zákona v nadväznosti na § 32 odsek 2 pamiatkového zákona na základe žiadosti podanej dňa 26. 07. 2023 Občianskym združením (ďalej aj „OZ“) SINE METU, so sídlom Krátka 97, 946 37 Moča, o vyjadrenie k zámeru obnovy národnej kultúrnej pamiatky (ďalej aj „NKP“) **Pavilón Szilágyiho vo Vysokých Tatrách, časť Hrebienok, na pozemku KN-C parc. č. 8148/31 (KN-E parc. č. 1980/2) v k. ú. Starý Smokovec**, zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok pod číslom 11787/1, pred začatím jej obnovy rozhodol, že

o zámere obnovy NKP Pavilón Szilágyiho vo Vysokých Tatrách, časť Hrebienok, na pozemku KN-C parc. č. 8148/31 (KN-E parc. č. 1980/2) v k. ú. Starý Smokovec

v rozsahu plánovaných prác:

1. osadenia kruhového bronzového reliéfu s podobizňou Dezidera Szilágyiho (zakladateľ a významný podporovateľ Tatranského turizmu) na pôvodnom mieste na čelnej strane kamennej podnože pavilónu, vyhotoveného podľa makety reliéfu objavenej v Maďarsku a podľa dobovej fotodokumentácie pavilónu;
2. osadenie bronzovej tabule rozmerov 555 x 235 mm osovo pod kruhovým reliéfom na kamennej podnoži pavilónu, so slovenským prekladom nápisu na kruhovom reliéfe v znení „UHORSKÝ . KARPATSKÝ . SPOLOK . NA PAMIATKU . DEZIDERA . SZILAGYHO“ (vystupujúce reliéfne písmo, majuskula, font písma podľa reliéfu) vyhotovenej podľa makety predloženej dňa 24. 08. 2023

je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom

p r í p u s t n ý

pri dodržaní týchto podmienok:

A. Požiadavky na zachovanie národnej kultúrnej pamiatky:

1. Vlastník, resp. žiadateľ je povinný vopred oznámiť KPÚ Prešov, pracovisko Poprad (Sobotské námestie 1735/16, 058 01 Poprad; podatelna.pp@pamiatky.gov.sk) začiatok a predpokladaný koniec obnovy predmetnej národnej kultúrnej pamiatky.
2. Kotviace body reliéfu a tabule so slovenským prekladom realizovať pohľadovo nepriznané z čelnej strany.
3. Bronzovú tabuľu so slovenským prekladom osadiť na kamennej podnoži rovnobežne s jej sklonom a bez zásahu do jej kamenného muriva, s výnimkou osadenia kotviacich bodov.

B. Požiadavky na obsah a rozsah prípravnej a projektovej dokumentácie:

Plánovaný zámer obnovy je prípustné realizovať bez spracovania prípravnej a projektovej dokumentácie obnovy, preto KPÚ Prešov neurčuje požiadavky na jej obsah a rozsah.

C. Vykonanie nevyhnutných výskumných prác:

Ak v priebehu obnovy dôjde k odkrytiu nepredpokladaného nález (veci pamiatkovej hodnoty), podľa § 32 odsek 14 pamiatkového zákona, ten, kto práce vykonáva, je povinný ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Prešov a až do vydania rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Prešov zastaviť tie práce, ktoré ohrozujú nález alebo nálezovú situáciu.

Štátny pamiatkový dohľad v priebehu obnovy národnej kultúrnej pamiatky, podľa § 32 odsek 13 pamiatkového zákona, vykonáva Krajský pamiatkový úrad Prešov.

Každú zmenu oproti alebo nad rámec tohto rozhodnutia je potrebné prerokovať a odsúhlasiť správnym orgánom, ktorý ho vydal, t. j. Krajským pamiatkovým úradom Prešov.

V súlade s ustanovením § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Toto rozhodnutie nenahrádza rozhodnutie/povolenie príslušného stavebného úradu v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon).

Odôvodnenie:

KPÚ Prešov bola dňa 26. 07. 2023 doručená písomná žiadosť Občianskeho združenia SINE METU, so sídlom Krátka 97, 946 37 Moča, o vyjadrenie k zámeru obnovy NKP Pavilón Szilágyiho vo Vysokých Tatrách, časť Hrebienok, na pozemku KN-C parc. č. 8148/31 (KN-E parc. č. 1980/2) v k. ú. Starý Smokovec, v rozsahu osadenia repliky reliéfu s podobizňou Dezidera Szilágyiho (zakladateľ a významný podporovateľ Tatranského turizmu) na pôvodnom mieste na kamennej podnoži pavilónu (podložené dobovou fotodokumentáciou), vyhotoveného na základe makety reliéfu objavenej v Maďarsku. Pri reliéfe je plánované aj osadenie tabule so slovenským prekladom pôvodného nápisu diela.

KPÚ Prešov overil všeobecne prístupné údaje o vlastníctve predmetnej NKP na webovom sídle Ústavu geodézie a kartografie Slovenskej republiky (Katastrálny portál) a zistil, že predmetná NKP, ako stavba nemá založený list vlastníctva a nachádza sa na pozemku KN-C parc. č. 8148/31, ktorý nemá v KN-C založený list vlastníctva, resp. na pozemku KN-E parc. č. 1980/2 v k. ú. Starý Smokovec, ktorý je podľa listu vlastníctva č. 10 v k. ú. Starý Smokovec vo vlastníctve Slovenskej republiky, zastúpenej Správou Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici, Tatranská Lomnica 66, Vysoké Tatry, 059 60 Tatranská Lomnica.

KPÚ Prešov listom zo dňa 03. 08. 2023, vydaným pod č. konania KPUPO-2023/15726-2/62715/MX, oznámil začatie konania o zámere obnovy NKP, vzhľadom na nejasné vlastnícke vzťahy predmetnej NKP verejnou vyhláškou (vyvesené od 04. 08. 2023 do 18. 08. 2023) a nariadil ústne pojednávanie s miestnou obhliadkou, ktoré sa uskutočnilo dňa 24. 08. 2023 pri pavilóne vo Vysokých

Tatrách, na Hrebienku, za prítomnosti zástupcov OZ SINE METU (ďalej len „žiadateľ“) a zástupcov mesta Vysoké Tatry, ktorý pri ústnom pojednávaní predložili splnomocnenia na zastupovanie mesta Vysoké Tatry, ako výlučného vlastníka predmetnej NKP a Kartu majetku v evidencii mesta Vysoké Tatry, k majetku s názvom: „Altánok na Hrebienku, Inv. č. 2-824-0029“. Žiadateľ pri ústnom pojednávaní zdôvodnil a odprezentoval predmetný zámer a na základe predloženej sadrovej matrice tabule so slovenským prekladom textu z kruhového reliéfu bolo dohodnuté jej materiálové riešenie, veľkosť, vzhľad a poloha jej osadenia a prerokovaný spôsob osadenia kruhového reliéfu a tabule. Žiadateľ tiež uviedol, že reliéf a tabuľa budú po realizácii predmetom darovania mestu Vysoké Tatry. Dňa 23. 08. 2023 bolo KPÚ Prešov doručené vyjadrenie Správy TANAP-u, v ktorom sa uvádza, že voči realizácii umiestnenia reliéfu v definovanom rozsahu a za podmienok stanovených KPÚ Prešov nemá námietky.

Na žiadosť správneho orgánu žiadateľ doplnil svoje podanie o fotografiu originálu makety, ktorá sa nachádza v Maďarsku (v súkromnej zbierke Attilu Kovácsa) a fotografie sadrovej makety reliéfu a bronzového odliatku reliéfu vyhotoveného podľa makety.

Pavilón, ktorý je predmetom zámeru sa nachádza na juhovýchodnom úpätí Slavkovského štítu, vo vnútornom ohybe poslednej zákruty cesty vedúcej zo Starého Smokovca na Hrebienok. Objekt bol postavený z iniciatívy Uhorského karpatského spolku, prvej turistickej organizácie na našom území, na pamiatku uhorského ministra spravodlivosti, liberálneho politika, predsedu parlamentu, univerzitného profesora, ale aj milovníka a propagátora Tatier Dezidera Szilágyiho (1840 - 1901). Vypracovaním projektu a realizáciu pomníka, koncipovaného zároveň ako vyhladkový pavilón bol poverený Gedeon Majunke, staviteľ zo Spišskej Soboty. Šesťboký pavilón s kamennou podnožou a kovovou konštrukciou bol odovzdaný do užívania 07. augusta 1904. V kruhovej ustúpenej ploche na čelnej strane kamennej podnože pavilónu bol osadený reliéf s podobizňou Szilágyiho a maďarským textom po obvode od budapeštianskeho sochára Jána Istóka. Na kovovej konštrukcii vo vnútri pavilónu boli v rokoch 1932 a 1937 osadené ďalšie pamätne tabule venované funkcionárom spolku Mikulášovi Fischerovi, Františkovi Dénešovi, Mikulášovi Szontághovi, st. a Michalovi Guhrovi. Po skončení 2. svetovej vojny bol reliéf aj pamätne tabule za neznámych okolností odstránené. Za národnú kultúrnu pamiatku bol pavilón vyhlásený v roku 2011, ako nositeľ hodnoty historickej, krajinej, architektonickej a umelecko-remeselnej.

KPÚ Prešov po preskúmaní a prerokovaní predloženého zámeru obnovy predmetnej NKP skonštatoval, že plánovaný zámer realizovaný v odsúhlasenom rozsahu a pri dodržaní vyššie uvedených podmienok tohto rozhodnutia zachová a doplní pamiatkové hodnoty predmetnej NKP. Realizáciou zámeru bude prinavrátená formou repliky pôvodná súčasť pavilónu, ktorá je pripomienkou na okolnosti vzniku pavilónu a na organizáciu, ktorá sa pričínila o jej vznik a v tomto roku sme si pripomenuli 150. výročie jej vzniku (10. 08. 1873).

V súlade s § 32 odsek 4 pamiatkového zákona KPÚ Prešov ukladá vlastníkovi, resp. žiadateľovi národnej kultúrnej pamiatky povinnosť oznámiť vopred začiatok a predpokladaný koniec obnovy.

V súlade s ustanovením § 33 správneho poriadku má účastník konania a zúčastnená osoba právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie. Správny orgán dal účastníkovi konania možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia vyjadril k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhol jeho doplnenie. Účastníci konania doplnili podklady konania a zaslali svoje vyjadrenia tak, ako je vyššie uvedené a iné námietky k podkladu rozhodnutia, ani návrhy na jeho doplnenie neboli zo strany účastníkov konania vznesené.

Pri posudzovaní zámeru obnovy NKP vychádzal správny orgán z poznania aktuálneho stavu predmetnej NKP a z Návrhu na zápis predmetnej nehnuteľnosti za NKP spracovaného KPÚ Prešov v roku 2011, z rozhodnutia o vyhlásení predmetnej NKP, z historickej fotodokumentácie, z podkladov doručených žiadateľom a mestom Vysoké Tatry.

Správny orgán toto rozhodnutie doručuje účastníkom konania verejnou vyhláškou v zmysle § 44 odsek 4 pamiatkového zákona a § 26 správneho poriadku a musí byť vyvesené na úradnej tabuli KPÚ Prešov, na webovom sídle úradu (<http://www.pamiatky.sk/sk/page/uradna-tabula>), na úradnej tabuli obcí a na centrálnej úradnej elektronickej tabuli na portáli www.slovensko.sk, v časti „elektronická úradná tabuľa“ po dobu 15 dní. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu sa môže účastník konania v súlade s ustanovením § 53 a § 54 správneho poriadku odvolať na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na Krajskom pamiatkovom úrade Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

Mgr. Marián Uličný, PhD.
riaditeľ
Krajského pamiatkového úradu Prešov

Doručuje sa

Verejnou vyhláškou v zmysle § 26 správneho poriadku účastníkom konania, ktorí majú vlastnícke alebo iné práva k dotknutým nehnuteľnostiam, ak ich práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti k týmto nehnuteľnostiam môžu byť v tomto konaní priamo dotknuté

Na vedomie

OZ SINE METU, Krátka 97, 946 37 Moča, IČO: 42208262

Mesto Vysoké Tatry, Starý Smokovec 1, Vysoké Tatry, 062 01 Starý Smokovec, IČO:00326585

Správa TANAP-u, Tatranská Lomnica 14066, Vysoké Tatry, 059 60 Tatranská Lomnica, IČO: 54435293

Krajský pamiatkový úrad Prešov, na založenie do spisu

Toto rozhodnutie musí byť vyvesené na úradnej tabuli po dobu 15 dní. Pätnásť deň vyvesenia verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Vyvesené dňa

Zvesené dňa